

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Universāla vai mērķorientēta infrastruktūra – jēga un būtība

Ritvars Timermanis

Valsts atbalsta nodaļas vadošais eksperts

Ritvars.Timermanis@cfla.gov.lv

Finansē
Eiropas Savienība

Nacionālais
attīstības plāns

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

No kurienes *aug kājas*?

Komisijas Regulas Nr. 651/2014 56. panta "Ieguldījumu atbalsts vietējai infrastruktūrai" nosaka, ka:

- attiecīgās infrastruktūras pieejamību ieinteresētajiem lietotājiem nodrošina atklātā, pārredzamā un nediskriminējošā veidā. Par infrastruktūras izmantošanu vai pārdošanu pieprasītā cena atbilst tirgus cenai
- atbrīvojumu saskaņā ar šo pantu nepiešķir mērķorientētai infrastruktūrai

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Kādās atbalsta programmās izmanto Komisijas Regulas Nr. 651/2014 56. pantu?

Fonds	Atbalsta programma	Kopējais finansējums, milj.euro
ERAF 2014.-2020.	3.3.1. SAM "Palielināt privāto investīciju apjomu reģionos, veicot ieguldījumus uzņēmējdarbības attīstībai atbilstoši pašvaldību attīstības programmās noteiktajai teritoriju ekonomiskajai specializācijai un balstoties uz vietējo uzņēmēju vajadzībām"	76
ERAF 2014.-2020.	5.6.1. SAM "Veicināt Rīgas pilsētas revitalizāciju, nodrošinot teritorijas efektīvu sociālekonomisko izmantošanu"	69
ERAF 2014.-2020.	5.6.2. SAM "Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām" 13.1.3.3. pasākums "Teritoriju revitalizācija uzņēmējdarbības veicināšanai pašvaldībās"	307
	KOPĀ	452
ANM (AF)	3.1.1.3.i. investīcija "Investīcijas uzņēmējdarbības publiskajā infrastruktūrā industriālo parku un teritoriju attīstīšanai reģionos"	80
ERAF 2021.-2027.	5.1.1.1. SAM "Infrastruktūra uzņēmējdarbības atbalstam"	157
TPF 2021.-2027.	6.1.1.3. SAM "Atbalsts uzņēmējdarbībai nepieciešamās publiskās infrastruktūras attīstībai, veicinot pāreju uz klimatneitrālu ekonomiku"	58
	KOPĀ	295

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Ko nozīmē – mērķorientēta infrastruktūra?

"**Mērķorientēta infrastruktūra**" ir infrastruktūra, kas izbūvēta vienam vai vairākiem iepriekš nosakāmiem komersantiem un pielāgota to vajadzībām

Kad un kāpēc infrastruktūra nedrīkst būt mērķorientēta?

Kad?

Tad, **kad gribam godīgu konkurenci**

"godīga konkurence" ir apstākļi, kuros līgumslēdzēju pušu darījuma nosacījumi neatšķiras no tiem, kādi būtu paredzēti, slēdzot darījumu starp neatkarīgiem uzņēmumiem, un nesatur slepenas vienošanās elementus. Uzskata, ka godīgas konkurences principam atbilst darījumi, kas noslēgti atklātas, pārredzamas un nediskriminējošas procedūras rezultātā

Kāpēc?

Lai ieguvēja būtu sabiedrība kopumā, un sinerģijas rezultātā **katrs ilgtermiņā iegūtu vairāk**, nekā negodīgi iegūstot labumu garantēti sev

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Kas nav mērķorientēta infrastruktūra?

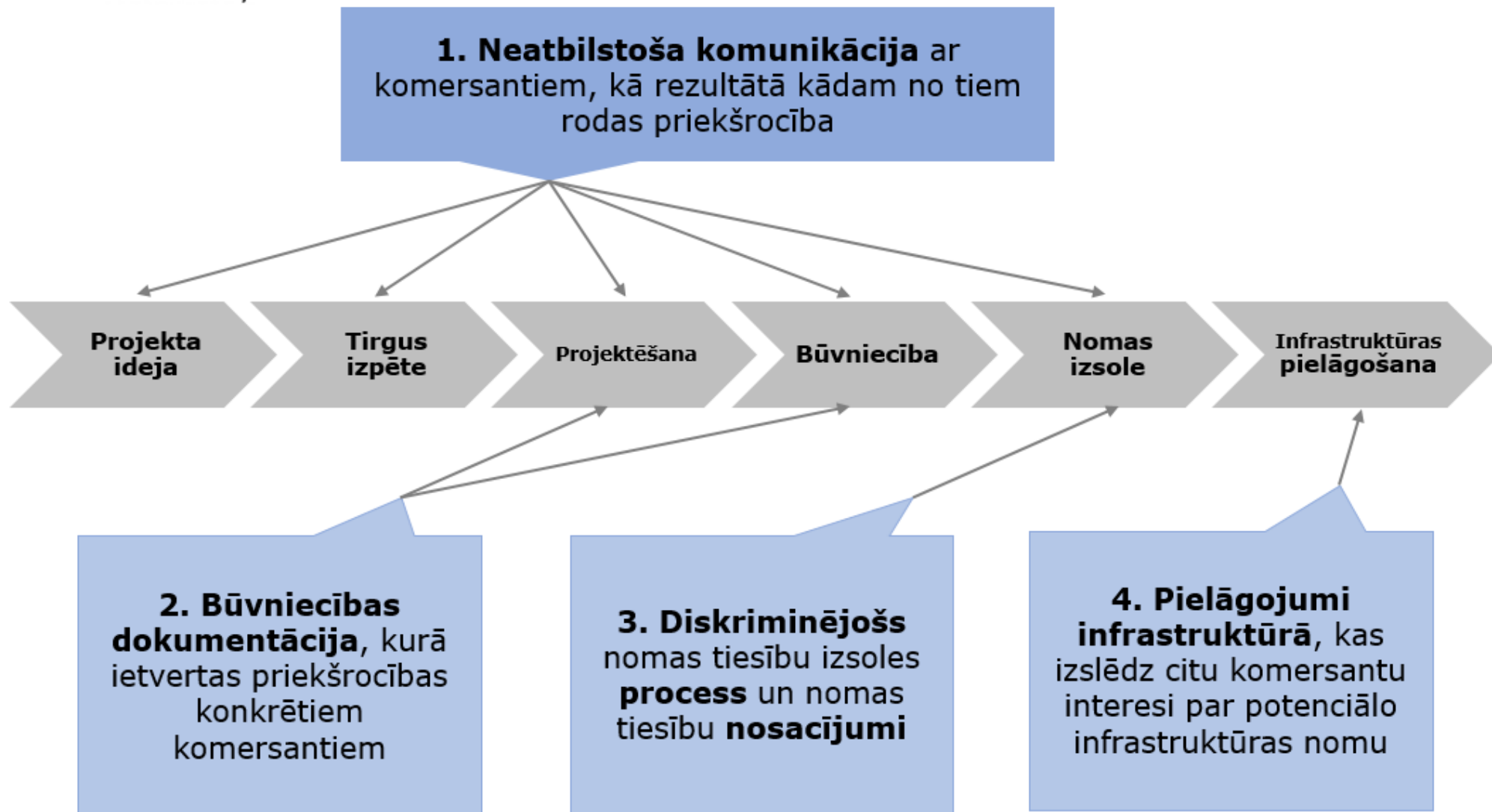
Galvenie aspekti:

- Infrastruktūra nav mērķorientēta, **ja tā nav veidota konkrētam operatoram** vai subjektam tā saimnieciskās darbības nodrošināšanai, bet ir **atvērta darbībai un lietošanai visiem ieinteresētajiem dalībniekiem.**
- Attiecīgās infrastruktūras pieejamību ieinteresētajiem lietotājiem jānodrošina **atklātā, pārredzamā un nediskriminējošā veidā.**
- Par infrastruktūras izmantošanu vai pārdošanu pieprasītajai cenai ir **jāatbilst tirgus cenai.**
- Nomas tiesības uz infrastruktūras ekspluatāciju **jāpiešķir atklātā, pārredzamā un nediskriminējošā veidā**, pienācīgi ievērojot piemērojamos iepirkuma noteikumus, respektīvi, finansējuma saņēmējiem ir jāpiemēro publiskas nomas izsoles noteikumi

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Kur slēpjas riski?

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

1. Neatbilstoša komunikācija ar komersantiem, kā rezultātā kādam no tiem rodas priekšrocība

Kā rīkoties atbilstoši?

- Visiem potenciālajiem infrastruktūras **lietotājiem jāsniedz viena** un tā pati **informācija**.
- Jānoskaidro komersantu pieprasījums pēc infrastruktūras - pašvaldība var **izpētīt tirgu**, taču tam jānotiek **atklāti, pārredzami un dokumentēti**.
- Ja pašvaldība vēlas sniegt atbalstu noteiktas nozares komersantiem, to var darīt, bet jābūt pietiekami **plašai un publiskai komersantu aptaujai un tirgus analīzei**, kuras ietvaros jānonāk pie secinājuma, ka projekts īstenojams noteiktā nozarē.

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

2. Būvniecības dokumentācija, kurā ietvertas priekšrocības konkrētiem komersantiem

Kā rīkoties atbilstoši?

Pēc komersantu vajadzību izpētes **būvniecības dokumentācijas izstrādes procesā potenciālos infrastruktūras lietotājus nedrīkst iesaistīt tādā veidā, kas varētu novest pie mērķorientētas infrastruktūras.**

Individuālas, slēptas konsultācijas vai būvniecības parametru saskaņošana neizbēgami novedīs pie diskriminējošas attieksmes attiecībā pret tiem komersantiem, ar kuriem konsultācijas nenotiek.

3. Diskriminējošs nomas tiesību izsoles process un nomas tiesību nosacījumi

Kā rīkoties atbilstoši?

- Nomas tiesību izsoles procesā **nedrīkst būt interešu konflikts**, kur izsoles organizētājs ir saistīts ar kādu no nomas tiesību pretendentiem.
- Informācijai par gaidāmo izsoli jābūt **publiski izziņotai** un nomas tiesību **izsoles procesam** jābūt **dokumentētam**. Nosacījumiem par dalību nomas tiesību izsolē jābūt **bez diskriminācijas pazīmēm**, lai tajā varētu piedalīties pēc iespējas plašāks pretendentu loks.
- Slēdzot nomas līgumu, tajā **nedrīkst iekļaut labvēlīgākus nosacījumus, nekā nomas tiesību izsoles ietvaros bija paredzēts**. Svarīgi ir arī korekti noteikt nomas tiesību izsoles sākumcenu, kas ir pirmais solis, lai infrastruktūras nomas maksa tiktu noteikta atbilstoši tirgus cenai.

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

4. Pielāgojumi infrastruktūrā, kas izslēdz citu komersantu interesi par potenciālo infrastruktūras nomu

Kā rīkoties atbilstoši?

- Pēc nomas līguma noslēgšanas **pašvaldībai ir jāuzrauga infrastruktūras stāvoklis** un jāpieļauj situācija, ka esošā nomnieka vietā var ienākt cits nomnieks.
- Svarīgi, ka **tehniskais risinājums nav pielāgots** viena vai dažu uzņēmumu **vajadzībām tādā mērā, ka faktiski nav iespējams izvēlēties** nevienu **citu infrastruktūras nomnieku** vai apsaimniekotāju.

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Kāda ir alternatīva?

Komisijas Regulas Nr. 651/2014 14. pants
"Reģionālais ieguldījumu atbalsts"

Kādas ir atšķirības?

- **Infrastruktūra var būt mērķorientēta**
- **Pašvaldība** pēc būtības projektā **ir starpnieks** – infrastruktūras būvniecības izmaksas sedz komersants kā sadarbības partneris un atbalsta līdzfinansējumu arī saņem komersants
- Komersanta **atbalsta likme 45% - 55%** (SAM 331/562) atkarībā no komersanta kategorijas **vai 30% - 70%** (SAM 5111/6113) atkarībā no komersanta kategorijas un atrašanās vietas. Lielajiem komersantiem var būt noteikti papildus limiti
- SAM 3.3.1., SAM 5.6.2., AF 3.1.1.3.i, 5.1.1.1.pasākums un 6.1.1.3. pasākums paredz iespēju saņemt komercdarbības atbalstu atbilstoši 14.pantam.

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

PALDIES!

Finansē
Eiropas Savienība

Nacionālais
attīstības plāns